

Ordførers hjørne – januar 2024

Ordførers hjørne om utvikling, utenforskap og kunstig intelligens.

Nytt år nye muligheter!

2023 ga oss noen utfordringer. Det vil sikkert 2024 gjøre òg, men det skjer mye spennende som vil gi oss noen unike muligheter også.

Under Buskerudkonferansen på Geilo forrige uke kunne Ulf Andersen, statistikkisjef i Nav meddele at prognosene for befolkningsutvikling i 2050 viser at Hemsedal vil ha størst utvikling i hele fylket på hele 29% mot snittet i Buskerud på 14% og eksempelvis i Nore og Uvdal på -8%.

I tillegg vil antall innbyggere i Hemsedal i arbeids- og skatteplikt alder 20-66 år være betydelig høyere i forhold til antall innbyggere 67+ som mottar pensjon og kommunale tjenester, enn resten av kommunene.

Dette er helt unikt for Hemsedal. Hvorfor er det sånn hos oss? En distriktskommune ulik alle andre?

Alle kommuner i Norge har flott natur og en stolt lokal identitet, så hva gjør at så mange i produktiv alder søker seg til oss?

Hemsedølens mentalitet og inkluderingssevne? Merkevaren Hemsedal som reiselivet har bygget opp over tiår? Vestlandsfjell på Østlandet? Kafé og utelivet? De store urørte naturområdene våre?

Svaret er nok en kombinasjon av mange faktorer. Jeg tror en viktig årsak er at vi har nådd en kritisk masse innflyttere som skaper sine egne sosiale arenaer hvor de trives og føler tilhørighet i en herlig blanding av generasjons-hemsedøler, norske livsstils-tilflyttere og utenlandske sesongarbeidere som har valgt å bli boende. Ei raus og mangfoldig bygd med liv og aktivitet.

Etter to dager med konferanse for hele Buskerud, stod en utfordring igjen som den aller største å løse for kommuner, fylket og landet. En stor del av befolkningen står utenfor utdanning og arbeidsliv. Mange av disse er uføre i ulik grad, men har definitivt noe å bidra med. Dette har store konsekvenser både for den enkelte det gjelder, men også for samfunnet. Vi trenger alle som har en arbeidsevne ut i jobb. Dessverre ser vi at vi har ca. 200 unge voksne i Hallingdal som står utenfor utdanning og arbeidslivet. Hvordan kan vi få inkludert en del av disse inn i tilpasset arbeid eller utdanning?

Kunstig intelligens eller Ki, har kommet over oss som en bølge de siste årene. ChatGPT, DALL-E og et hav av Deepfake systemer er blitt offentlig tilgjengelig og blir stadig bedre. Vi står overfor den 4. industrielle revolusjonen! Hvilke trusler og muligheter ligger i dette for oss som mennesker, bedrifter, kommuner og samfunn?

Jeg har brukt mye tid den siste tida på å lese meg opp på Ki, maskinlæring, bilde- og språkgenereringsmodeller. Det som står helt tydelig for meg er at teknologien igjen ligger langt foran lovgivingen, og at vi må få på plass et rammeverk som styrer og legger føringen for utvikling og bruk av disse systemene. Eu jobber med sin «Ai-act», en forordning for regulering av Ki. Dette blir utrolig viktig at Norge også er med på, enten via EØS eller ved egen vedtatt integrering.

Kunne vi tenke oss at noen av våre unge som står utenfor arbeidslivet, som har interesse for gaming og teknologi kan bidra med utenfor-boksen tenking med Ki for eksempel i offentlig forvaltning?

I kommuna i dag bruker vi et hav av systemer som er tungvinte, dyre og som snakker dårlig sammen. Hva om vi kunne invitere unge gamere inn til veiledet arbeid for å effektivisere noen av våre kommunale systemer med Ki? Jeg tror det vil både engasjere, motivere og samtidig bidra til økt innenforskap, og kanskje også løse en del systemutfordringer vi har.

Dette ser vi nå videre på i Hemsedal og Hallingdal sammen med Nav og store teknologiselskap.

Som sagt innledningsvis. Store utfordringer og store muligheter. Å være ordfører i en kommune som Hemsedal er utrolig spennende. Vi har mange muligheter, og utnytter vi disse for å løse fler utfordringer i en smell, kan vi få til mye.

Dagene blir sakte lengre og lysere. Det gjør godt etter mørketida. Energien kommer tilbake og snøkledd fjell lokker.

Ha en strålende januar og selv om verden rundt oss er urolig, så sett pris på det gode vi har og ta vare på hverandre.

Hilsen

Pål Rørby, ordfører